

Brüssel, 29.5.2013
COM(2013) 333 final

KOMISJONI TEATIS NÕUKOGULE

**Euroopa Liidu roll ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioonis (FAO)
pärast Lissaboni lepingu jõustumist. Ajakohastatud pädevusdeklaratsioon ning
nõukogu ja komisjoni uus kokkulepe ELi ja tema liikmesriikide nimel liikmeõiguste
teostamise kohta**

KOMISJONI TEATIS NÕUKOGULE

Euroopa Liidu roll ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioonis (FAO) pärast Lissaboni lepingu jõustumist. Ajakohastatud pädevusdeklaratsioon ning nõukogu ja komisjoni uus kokkulepe ELi ja tema liikmesriikide nimel liikmeõiguste teostamise kohta

SISSEJUHATUS: EL JA FAO

Alates 1991. aastast on Euroopa Liit lisaks oma liikmesriikidele ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) liikmesorganisatsioon.

FAO ja veel kaks Roomas asuvat ÜRO asutust¹ on rahvusvahelise poliitika keskpunktiks, etendades tähtsat normatiivset, tehnilist ja tegevuslikku rolli sellistes valdkondades nagu toitumine, põllumajanduse tootlikkus, maaelu areng, üleilmse toidukriisi ennetamine, piiriülesed ohud, metsade säästev majandamine, kalandus ja vesiviljelus, vesi ja pinnas, looma- ja taimekasvatus ja tervis, teabe- ja statistikasutlikkuse suurendamine, üleilmsete standardite kehtestamine, kaubandus ja põhikaubad ning arengu- ja humanitaarabi. Need on ELi jaoks väga olulised valdkonnad.

Astudes FAO liikmeks ja sõlmides strateegilise partnerluse lepingu kolme Roomas asuva ÜRO asutusega on EL ilmutanud valmisolekust osaleda poliitilises dialoogis kõige kõrgemal tasemel. EL annab kõigile kolmele organisatsioonile märkimisväärset rahalist toetust. Need kolm organisatsiooni kujutavad endast peamisi foorumeid, kus peetakse poliitilist dialoogi rahvusvahelise toidu- ja põllumajanduspoliitika küsimustes. ELi jaoks on väga oluline neis valdkondades osaleda.

FAO etendab kesket rolli toiduga kindlustamise tegevuskava täitmisel. FAO volitused kattuvad olulisimate ELi poliitikavaldkondadega ja kui EL soovib, et rahvusvahelisel tasandil rakendatavas poliitikas, suunistes ja põhimõtetes võetaks arvesse ELi poliitikat, tuleb ELil neis valdkondades aktiivselt osaleda. EL peab tõestama, et see oluline roll, mida ta maailma suurima abiandjana mängib maailma toiduga kindlustatuse parandamisel, rajaneb kindlal poliitilisel alusel. See on eriti oluline seoses uuenduslike algatustega, mis ELil on kavas esitada vastupanuvõime ja toitumise valdkonnas programmitöö perioodil, mis kestab kuni 2020. aasta lõpuni. Sel ajavahemikul hoogustub ka arutelu 2015. aasta järgsete aastatuhande arengueesmärkide üle. Muu hulgas hakatakse sõnastama jätkusuutliku arengu eesmäärke. Sel alal soovib EL etendada juhtivat ja kaalukat rolli.

FAO pädevus kattub ELi olulisimate poliitikavaldkondadega ja ühtlasi ka tema üleilmse rolliga. Hiljutised näited ilmestavad ELi osalemist FAO tegevuses ja tema huvi selle vastu. EL osales läbirääkimistel, mille tulemusel võeti vastu maa, metsa ja kalavarude vastutustundlikku majandamist käsitlevad suunised, sõlmiti leping, mis käsitleb sadamariigi meetmeid ebaseadusliku, teatamata jäetud ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks, ning võeti vastu lipuriikide tulemusliku tegevuse suunised. EL osaleb vastutustundlike põllumajandusinvesteeringute põhimõtete väljatöötamisel. EL osaleb aktiivselt taimegeneetiliste ressursside toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutamise rahvusvahelise lepingu alusel toimivas tegevuses. FAO liikmena teeb EL kättesaadavaks olulised statistilised andmed organisatsiooni pädevusse kuuluvate poliitikavaldkondade kohta. EL on sageli esindatud poliitilisel tasandil, kui rahvusvahelist huvi pakkuvates küsimustes,

---

¹ Maailma toiduprogramm ja Rahvusvahelise Põllumajanduse Arengu Fond (IFAD).

näiteks hiljutine toidukriis Saheli piirkonnas ja Aafrika Sarvel ning toiduainete hinna tõus, tuleb teha rahvusvahelist koostööd.

EL toetab tugevalt – nii rahaliselt kui ka poliitiliselt – FAO ja maailma toiduga kindlustamise komitee ümberkorraldamist. Viimane on FAO loodud valitsustevaheline organ, mille eesmärk on läbi vaadata maailma toiduga kindlustamise poliitika.

Aastail 2006–2011 eraldati maaelu arengule, territoriaalsele planeerimisele, põllumajandusele ja toiduga kindlustatusele keskmiselt üle 1 miljardi euro aastas. Jätkusuutlik põllumajandus, toiduga kindlustamine ja toitumisalane kindlustatus kuuluvad ELi pikaajalise arengukoostöö tegevuskava prioriteetide hulka ning need on tähtsal kohal ka dialoogis, mida peetakse partnerriikide valitsuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide, nagu näiteks FAOga. Lisaks kuulub ELi prioriteetide hulka erakorralise toidu- ja toitumisabi andmine.

Seetõttu on ELile poliitiliselt oluline FAO raames tegutseda senisest aktiivsemalt. EL on maailma suurim toiduga kindlustamise rahastaja. Seetõttu kuulub talle eriti oluline roll selle valdkonna probleemide lahendamisel terves maailmas.

Euroopa Liidu roll FAOs pärast Lissaboni lepingu jõustumist

Lissaboni lepingu kohaselt esindab komisjoni liitu kogu välissuhtluses, välja arvatud ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) valdkonnas, kus liitu esindavad Euroopa Ülemkogu eesistuja ning välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja. Liidu delegatsioonid esindavad ELi kolmandates riikides ja rahvusvahelistes organisatsioonides nii ÜVJP kui ka muudesse valdkondadesse kuuluvates küsimustes. Kuna FAO tegevus ei kuulu ÜVJP valdkonda, kuulub ELi esindamine komisjoni ja FAO juurde akrediteeritud ELi delegatsiooni pädevusse.

Aluslepingute kohaselt tuleb liidul ja liikmesriikidel omavahel teha tihedalt ja lojaalselt koostööd. ELi institutsioonid ja liikmesriigid teevad suuri jõupingutusi, et nende tegevus FAOs oleks sama järjekindel kui tegevus muudes rahvusvahelistes organisatsioonides. Nad kooskõlastavad oma tegevust niipalju kui võimalik, pidades silmas selliseid aluspõhimõtteid nagu esindatuse ühtsus ja läbipaistvus ning koostöö lojaalsus.

Komisjon püüab oma üldise strateegia raames järk-järgult parandada ELi osalemist rahvusvahelistes organisatsioonides ja muudel foorumitel, et liit ja tema liikmesriigid saaksid FAOs tõhusamalt ja järjekindlamalt tegutseda. See on kooskõlas ka Euroopa Parlamendi 11. mai 2011. aasta resolutsiooniga „EL kui ülemaailmne osaleja ja tema roll mitmepoolsetes organisatsioonides”².

Erinevalt paljudest organisatsioonidest, milles EL ei saa eriti tõhusalt osaleda oma staatusest tulenevate piirangute tõttu, on EL saanud FAO liikmesorganisatsiooniks. Selles suhtes ei ole vaja midagi muuta. Selleks et ELi välissuhetes järjekindlalt, täieulatuslikult ja ühtselt esindada, tuleb FAO-le esitada uus pädevusdeklaratsioon 1994. aasta deklaratsiooni asemel, ning asendada nõukogu ja komisjoni vaheline sisekord, mis on kokku lepitud 1991. aastal ja ajakohastatud 1992. ja 1995. aastal.

Ei uus pädevuste deklaratsioon ega uus sisekord mõjuta mingil moel aluslepingutega ettenähtud ELi ja liikmesriikide vahelist pädevuste jaotust.

PÄDEVUSDEKLARATSIOON

FAO põhikirja artikli 2 lõike 7 kohaselt teavitab EL FAOd muudatustest ELi ja liikmesriikide vahelises pädevuse jaotuses.

---

² P7_TA-PROV(2011)0229.

Euroopa Ühendus esitas viimati FAO-le pädevusdeklaratsiooni 1994. aastal³. Vahepeal on aga aluslepingutega oluliselt edasi arendatud ELi pädevust valdkondades, mis kattuvad FAO tegevusvaldkondadega. Lisaks on Lissaboni lepinguga täpsustatud ELi ja liikmesriikide vahelise pädevuse jaotuse suhtes kohaldatavat õigusraamistikku.

Seda arvesse võttes tuleks FAO-le esitada uus pädevusdeklaratsioon.

Deklaratsioonis tuleks loetleda need ELi aluslepingutega ELile antud volitused, mis on kõige olulisemad FAO tegevuse seisukohalt. Kuna tulevikus võib ELi ja liikmesriikide pädevuste jaotus veelgi muutuda ning kuna esitatav dokument on pelgalt deklaratiivne, peaks see olema üldist laadi, kuid siiski andma teistele FAO liikmetele teavet liidu liikmeõiguste teostamise kohta. Lisaks esitab EL liikmete teavitamiseks FAO-le teated liikmeõiguste teostamise kohta konkreetsetel FAO organite kohtumistel.

Pädevusdeklaratsioon asendab 1994. aasta deklaratsiooni, mida kohaldatakse enamiku FAO asutuste ja kokkulepete, sealhulgas tema juhtorganite suhtes. Seetõttu tuleks uue pädevusdeklaratsiooniga täpsustada ELi suhteid institutsionaalselt olulisimate FAO organitega. Seejuures ei tohiks deklaratsioon hõlmata neid FAO organeid ja kokkuleppeid, mille suhtes EL on esitanud eraldi pädevusdeklaratsiooni⁴. Komisjon hindab praegu kõnealuste pädevusdeklaratsioonide muutmise vajalikkust, võttes arvesse FAO põhikirjast tulenevaid kohustusi, asjaomastes rahvusvahelistes organites toimuvat arutelu ja seda, et sellealast ELi õigusraamistikku võidakse muuta. Komisjon kavatses muutmisalगतuse teha 2014. aastal.

UUS KORD LIIKMEÕIGUSTE TEOSTAMISE KÜSIMUSES

FAO liikmeõiguste teostamise ja selleks tehtavate ettevalmistuste sisemine koordineerimine on reguleeritud nõukogu ja komisjoni 1991. aasta korruga⁵. Kord vaadati läbi 1992.⁶ ja 1995.⁷ aastal, et täpsustada sõna- ja hääleõigust. Euroopa Kohus on otsustanud, et selline kord on institutsioonidele õiguslikult siduvad⁸.

Kord tuleb läbi vaadata mitmel põhjusel. Praktikas on selle kohaldamisel sageli tekkinud aeganõudvaid arutelusid pädevuse jaotuse teemal. Selle tulemusel ei ole nõukogu asjaomastele ettevalmistavatele organitele jäänud piisavalt aega, et tegeleda FAO kohtumistel esitatava seisukoha sisuga. Lisaks sellele ei ole kord kooskõlas Lissaboni lepinguga.

Uus kord peaks võimaldama nõukogul täiustada ja täiel määral teostada oma rolli ELi poliitika kujundajana. Samuti peaks kord võimaldama ELi välistegevuse organitel – komisjonil ja ELi delegatsioonidel – ELi FAOs tulemuslikult esindada.

Osutatud organid peaksid tagama FAO kohtumisteks parema valmistumise. Eelkõige tuleb nõukogu ettevalmistavatele organitele jätta piisavalt aega töötada välja oma tegevusjuhised ja vajaduse korral teha esialgseid avaldusi, mis kajastavad ELi seniseid seisukohti.

Kui ELil seisukoht puudub või kui olukord ja asjaolud on oluliselt muutunud, peab nõukogul olema võimalik täita oma poliitika kujundamise ülesannet ja töötada aluslepingute alusel juba aegsasti enne FAO kohtumist välja ELi seisukoht. Juhtudel, kui FAO päevakorrapunkt on

³ Euroopa Liidu Nõukogu eesistuja 4. oktoobri 1994. aasta kiri nr 8406.

⁴ Vahemere üldine kalanduskomisjon, leping sadamariigi võetavate meetmete kohta ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks; *Codex Alimentarius*'e komisjon ning rahvusvaheline taimekaitsekonventsioon.

⁵ Nõukogu 18. detsembri 1991. aasta dokument nr 10478/91.

⁶ Nõukogu 7. oktoobri 1992. aasta dokument nr 9050/92.

⁷ Nõukogu 26. juuni 1995. aasta dokument nr 8460/95.

⁸ Kohtuasi C-25/94, 19.3.1996.

seotud tegevusvaldkonnaga, kus ainult ELi seisukohast ei piisa kõikide aspektide käsitlemiseks, töötatakse välja ELi ja selle liikmesriikide ühine seisukoht.

Uus kord peaks võimaldama ELil ja tema liikmesriikidel saavutada järjekindel, täieulatuslik ja ühtne esindamine välissuhetes ning teha ELi seisukohad teatavaks ELi nimel. Seepärast tuleb ELi esindajatel ning nõukogu eesistujariigil teha tihedat koostööd eelkõige ühiste seisukohtade väljatöötamiseks.

Uus nõukogu ja komisjoni vaheline Euroopa Liidu ja tema liikmesriikide õiguste teostamise kord peaks asendama 1991. ja 1995. aasta korda. Palju probleeme ja pikki arutelusid põhjustanud 1991. ja 1995. aasta korra asendamine võimaldab nõukogul ja komisjonil leppida kokku, kuidas paremini ja tõhusamalt valmistada ette FAO juhtorganite kohtumisi. Kuna kord käsitleb ELi ja tema liikmesriikide liikmeõiguste teostamist, tuleb seda kohaldada kõikide FAO organite ja kokkulepete puhul, välja arvatud juhul, kui liikmeks on ainult EL või ainult tema liikmesriigid või kui organi või kokkuleppe suhtes kehtib erikord⁹. 2014. aastal alustab komisjon nende erikordade analüüsimist, et selgitada välja nende läbivaatamise vajalikkus.

KOMISJONI JA ELI DELEGATSIOONI KAASNEVAD MEETMED

Komisjon kavatses tagada kõik vahendid, mis võimaldavad FAO töös tulemuslikult osaleda. Mitmed meetmed on juba võetud. ELi delegatsioonile Roomas on ette nähtud kaks täiendavat ametikohta – üks humanitaar-, teine põllumajandusvaldkonna jaoks. Lisaks kaasatakse vajaduse korral süstemaatiliselt peakorteri eksperte ja osaletakse aktiivsemalt FAO poliitilistes aruteludes.

Tuleb märkida, et praegu ei ole ELil õigust osaleda kolmes FAO komitees, mille liikmeskond on piiratud: finantskomitees, programmitöö komitees ning põhikirja ja õigusküsimuste komitees. Piirang tuleneb ELi kui liikmesorganisatsiooni staatusest. Võttes arvesse ELi rahalist panust FAOsse ning reformijärgset tihedat seost haldus- ja temaatiliste küsimuste vahel, piirab ELi staatus tema võimalusi täiel määral FAO töös osaleda. See probleem tuleb lahendada. Koosõlas Lissaboni lepinguga tuleb kiiresti lahendada ka üldisem küsimus ELi ametlikust rollist komiteedes (esimeeste ja kaasesimeeste kohad).

JÄRELDUSED

Eespool esitatut silmas pidades teeb komisjon järgmised ettepanekud:

- nõukogu võtab teadmiseks pädevusdeklaratsiooni (1. lisa), mille vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 221 esitab FAO-le ELi delegatsioon Roomas ja mis asendab 1994. aasta pädevusdeklaratsiooni;
- nõukogu ja komisjon lepivad kokku 2. lisa sätestatud korra, mida kohaldatakse alates kuupäevast, mil hakatakse kohaldama FAOs liikmeõiguste teostamise korda.

---

⁹ FAO 1993. aasta kokkuleppe, millega ergutatakse avamerekalalaevu täitma rahvusvahelisi kaitse- ja majandamiseskirju; 2009. aasta leping sadamariigi võetavate meetmete kohta ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks, Vahemere üldine kalanduskomisjon (GFCM); India ookeani tuunikomisjon (IOTC); *Codex Alimentarius*'e komisjon; Euroopa komisjon suu- ja sõrataudi tõrjeks; rahvusvaheline taimekaitsekonventsioon.

1. lisa

DEKLARATSIOON EUROOPA LIIDU PÄDEVUSTE KOHTA ÜRO TOIDU- JA PÕLLUMAJANDUSORGANISATSIOONI (FAO) PÕHIKIRJAGA HÕLMATUD KÜSIMUSTES

(vastavalt FAO üldeeskirjadele)

ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) liikmesorganisatsioonina esitab EL FAO põhikirja artikli II lõike 7 kohaselt FAO-le pädevusdeklaratsiooni, milles loetletakse need ELi liikmesriikide pädevusse kuuluvad küsimused ja poliitikavaldkonnad, mis kattuvad FAO tegevusvaldkondadega ja mille suhtes ELi liikmesriigid on oma pädevuse loovutanud ELile.

Pädevusdeklaratsiooni kohaldatakse kõigi FAO organite ja kokkulepete suhtes, välja arvatud need, mille suhtes on esitatud eraldi pädevusdeklaratsioon¹. Käesolev pädevuste deklaratsioon asendab deklaratsiooni, mis esitati FAO-le 1994. aastal².

1. ÜLDPÕHIMÕTTED

FAOd on juba teavitatud,³ et alates Lissaboni lepingu jõustumisest 1. detsembril 2009 on Euroopa Liit asendanud Euroopa Ühenduse ja on tema õigusjärglane ning et samast kuupäevast nimetatakse FAO juurde akrediteeritud Euroopa Komisjoni delegatsiooni ELi delegatsiooniks. Vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 1 kolmandale lõikele on Euroopa Liidu aluseks Euroopa Liidu leping ja Euroopa Liidu toimimise leping.

ELi pädevusvaldkonnad on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 2–6. Liikmesriigid teostavad oma pädevust neis ELi ja tema liikmesriikide ühispädevusse kuuluvates küsimustes, mille puhul EL ei ole oma pädevust teostanud või on otsustanud oma pädevuse teostamise lõpetada. Pädevus kuulub ELi liikmesriikidele, kui see ei ole aluslepingutega antud ELile.

Käesoleva deklaratsiooni alusel ning vastavalt FAO põhikirja II artikli lõikele 8 ja organisatsiooni üldeeskirja XLII artiklile esitab EL vajaduse korral FAO-le enne FAO organi kohtumist teate selle kohta, kas kohtumisel käsitletavates küsimustes teostab liikmeõigusi EL või tema liikmesriigid⁴.

Vastavalt FAO põhikirja II artikli lõikele 10 teostab EL oma liikmeõigusi allpool loetletud poliitikavaldkondades, mis kuuluvad tema pädevusse; neis allpool loetletud poliitikavaldkondades, kus FAO raames on pädevad tegutsema nii EL kui ka tema liikmesriigid, teostavad ELi ja tema liikmesriikide liikmeõigusi kas EL või tema liikmesriigid.

ELi ja tema liikmesriikide vaheline pädevuse jaotus, mis on esitatud allpool, ei tarvitse oma laadist tulenevalt olla lõplik. Kui toimub muudatus, mis mõjutab pädevuste loetelu, on Euroopa Liidul õigus muuta ka käesolevat deklaratsiooni, kuid selleks, et ta saaks teostada

¹ Vahemere üldine kalanduskomisjon, leping sadamariigi võetavate meetmete kohta ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks, *Codex Alimentarius*'e komisjon ning rahvusvaheline taimekaitsekonventsioon.

² Euroopa Liidu Nõukogu eesistuja 4. oktoobri 1994. aasta kiri nr 8406.

³ 27. novembri 2009. aasta verbaalnoot.

⁴ EL on arvamisel, et sellist teavet ei ole vaja esitada, kui koosolekul või selle konkreetses päevakorrapunktis ei ole kavas läbi viia hääletust, ning kui ELi ja tema liikmesriikide vaheline pädevuse jaotus tuleneb otseselt senisest pädevusdeklaratsioonist.

oma pädevust FAO tegevusvaldkonda kuuluvates küsimustes, ei ole selline muutmine tingimata vajalik.

2. ELI PÄDEVUS

2.1. Ainult EL on pädev FAOs tegutsema ELi toimimise lepingu artikli 3 lõikes 1 loetletud poliitikavaldkondades – tolliliit, siseturu toimimiseks vajalike konkurentsieeskirjade kehtestamine, eurot oma rahaühikuna kasutavate ELi liikmesriikide rahapoliitika, ühise kalanduspoliitika raames mere bioloogiliste ressursside kaitse ja ühine kaubanduspoliitika.

2.2. FAO raames tegutsemise õigus on teatavates ELi toimimise lepingu artikli 4 lõikes 2 loetletud poliitikavaldkondades üksnes ELil niivõrd, kuivõrd FAO meetmed võivad mõjutada ELi ühiste eeskirjade täitmist, ning kui ELi sisepädevuse teostamiseks on vajalik ELi välistegevus. Need poliitikavaldkonnad on eelkõige järgmised:

- siseturg, sealhulgas liidu meetmed siseturu rajamiseks ja toimimise tagamiseks (ELi toimimise lepingu artikli 26 lõige 1), õigusaktide ühtlustamine (ELi toimimise lepingu artiklid 114–118) ning kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine (ELi toimimise lepingu artiklid 28–37 ja 45–66);
- põllumajandus ja maaelu areng, eelkõige meetmed, millega:
  - jätkusuutlikult suurendatakse põllumajanduse tootlikkust kooskõlas liidu meetmetega keskkonnapoliitika, kliimamuutuse, metsanduse ja energeetika valdkonnas;
  - stabiliseeritakse turge, ohjeldatakse hindade kõikumist ning tagatakse tarneallikate kättesaadavust ja toiduga kindlustatust;
  - täidetakse ühise kaubanduspoliitika eesmärgid põllumajandustoodete osas;
  - kindlustatakse põllumajandusega tegelevale rahvastikuosale rahuldav elatustase;
  - tagatakse mõistlikud tarbijahinnad;
  - toetatakse põllumajandus- ja maapiirkondade majanduslikku arengut.
- kalandus, välja arvatud mere bioloogiliste ressursside kaitse, ja vesiviljelus;
- keskkond, sealhulgas meetmed, mida võetakse vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 192, et saavutada artiklis 191 sätestatud ELi poliitilised eesmärgid: keskkonna säilitamine, kaitsmine ja selle kvaliteedi parandamine, inimese tervise kaitsmine, loodusressursside, sealhulgas metsa kaalutletud ja mõistlik kasutamine ning meetmete edendamine rahvusvahelisel tasandil, selleks et tegelda piirkondlike ja ülemaailmsete keskkonnaprobleemidega ja eelkõige võidelda kliimamuutuste vastu;
- energeetika, sealhulgas meetmed, mida võetakse vastavalt ELi toimimise lepingu artiklis artiklitele 170 ja 192 ning artikli 194 lõikele 2, et siseturu rajamise ja selle toimimise tagamise ning keskkonna säilitamise ja selle kvaliteedi parandamise raames saavutada ELi toimimise lepingu artiklis 194 sätestatud ELi poliitilised eesmärgid: tagada energiaturu toimimine ja energiaga varustamise kindlus liidus, edendada energia tõhusat kasutamist ja

säästmist ning uute ja taastuvate energiaallikate väljaarendamist ning energiavõrkude sidumist;

- meetmed, mida võetakse vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 168 lõikele 4 rahvatervist ähvardavate ühiste ohtude vähendamiseks, sealhulgas inimpäritoluga organite ja ainete, ravimite ja meditsiiniseadmete ning veterinaar- ja fütosanitaarvaldkonnas toidu ja sööda suhtes rangete kvaliteedi- ja ohutusnõuete ettenägemine.

3. ELI JA TEMA LIIKMESRIIKIDE PÄDEVUS

3.1. Teatavatesse poliitikavaldkondadesse kuuluvates küsimustes on pädevad FAO raames tegutsema nii EL kui ka tema liikmesriigid. Sellised poliitikavaldkonnad on:

- teadus- ja arendustegevus ning kosmoseuuringud, sealhulgas ELi toimimise lepingu artikli 180 kohased meetmed, et töötada välja ja rakendada teadusuuringute, tehnoloogiarendus- ja tutvustamisprogramme, edendades koostööd ja levitades tulemusi;
- arengukoostöö, sealhulgas meetmed, mida võetakse vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 209, et saavutada artiklis 208 sätestatud ELi poliitilised eesmärgid vaesuse vähendamise ja kaotamise ning toiduga kindlustatuse ja toitumise valdkonnas;
- humanitaarabi, sealhulgas ELi tegevus ning tema juriidilised ja poliitilised meetmed, et saavutada ELi toimimise lepingu artikli 214 lõikes 1 sätestatud humanitaarabi eesmärgid: anda sündmusekohast abi ning teha päästetöid ja pakkuda kaitset loodusõnnetuste või inimtegevusest tingitud õnnetuste tõttu kannatanud inimestele kolmandates riikides, et rahuldada erinevatest olukordadest tingitud humanitaarvajadusi;
- inimese tervise kaitse ja parandamine,
- tööstus, sealhulgas tööstuse ja eriti eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete konkurentsivõime parandamiseks soodsa keskkonna loomine;
- turism, sealhulgas turismi arenguks soodsa keskkonna loomine.

3.2. FAO liikmena on nii ELil kui ka tema liikmesriikidel õigus osaleda FAO organisatsiooniliste ja menetluslike, sealhulgas õiguslike ja eelarveküsimuste lahendamises, esimeeste valimises ning päevakorra ja aruannete kinnitamises.

2. lisa

NÕUKOGU JA KOMISJONI VAHELINE KORD ÜRO TOIDU- JA PÕLLUMAJANDUSORGANISATSIOONIS (FAO) EUROOPA LIIDU JA TEMA LIIKMESRIIKIDE LIIKMEÕIGUSTE TEOSTAMISEKS

1. REGULEERIMISALA JA PÕHIALUSED

Käesoleva korruga reguleeritakse Euroopa Liidu (EL) ja tema liikmesriikide liikmeõiguste ettevalmistamist ja teostamist kõikide FAO organite ja kokkulepete, sealhulgas eelnõusid koostavate komiteede suhtes. Korda ei kohaldata selliste organite ja kokkulepete suhtes, mille liikmeks on ainult EL või ainult ELi liikmesriigid, ega selliste organite suhtes, mille puhul kohaldatakse erikorda¹⁴. Kõnealune kord asendab 1991. aasta korda (dokument nr 10478/91, IIa lisa), mida on ajakohastatud 1992. aastal (dokument nr 9050/92, IIb lisa) ja 1995. aastal (viitenumber 8460/95, IIc lisa).

Korra rakendamisel järgitakse täielikult lojaalse koostöö põhimõtet, mis on sätestatud ELi lepingu artikli 4 lõikes 3 ja artikli 13 lõikes 2, et ELi esindamine välissuhetes oleks järjekindel, täieulatuslik ja ühtne.

Need meetmed ei mõjuta ELi ja liikmesriikide vahelist pädevuste jaotust ega institutsioonide aluslepingutes sätestatud ülesandeid. Need ei mõjuta ka ELi seisukohtade vastuvõtmisel kasutatavat otsustamismenetlust, mis on ette nähtud aluslepingutega. Korra vastuvõtmine ei takista tulevikus kasutamast teistsugust korda teiste rahvusvaheliste organisatsioonide puhul.

Käesolevas korra kohaselt ja kooskõlas Euroopa Kohtu praktikaga¹⁵ võtab EL teatavas küsimuses seisukoha juhul, kui kõnealust küsimust reguleeritakse ELi õigusaktidega, kui ELi poliitikat selles küsimuses on kindlaks määratud muude vahenditega (näiteks üldsuunised, nõukogu järeldused, ELi strateegia või ELi kooskõlastatud meetmed) või kui ELi seisukoht võetakse konkreetseks FAO kohtumiseks.

2. FAO KOHTUMISTE ETTEVALMISTAMINE

2.1. Koordineerimisfoorumid

Kõigis küsimustes, mis on seotud FAO liikmeõiguste teostamise ja selle ettevalmistamisega, pööratakse nõukogu asjaomaste ettevalmistavate organite (FAOs võetavaid meetmeid koordineeriv töörühm ning kalanduse, metsanduse ja fütosanitaarmedetöö töörühma) poole.

Lojaalse koostöö vaimus tehakse kõik selleks, et neis töörühmades jõutaks kokkuleppele. Kui töörühmas kokkuleppele ei jõuta, esitatakse juhtum Coreperile ja vajaduse korral nõukogule aegsasti enne asjaomast FAO kohtumist.

Vajaduse korral korraldatakse Roomas või mujal (sõltuvalt FAO kohtumise toimumise kohast) kohalikul tasandil koordineerimiskoosolekuid. Neid valmistab ette ja juhib FAO juurde akrediteeritud ELi delegatsioon. Kui FAO kohtumine ei toimu Roomas ja FAO juurde akrediteeritud ELi delegatsioon ei saa seda ülesannet täita, teeb seda ELi delegatsioon kohtumist korraldavas riigis, liikmesriigi esindus kõnealuses riigis või komisjon koostöös FAO juurde akrediteeritud ELi delegatsiooniga. Kohaliku tasandi koordineerimiskoosolekutel

¹⁴ FAO 1993. aasta kokkuleppe, millega ergutatakse avamerekalalaevu täitma rahvusvahelisi kaitse- ja majandamiseeskirju; 2009. aasta leping sadamariigi võetavate meetmete kohta ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks, ^{Vahemere üldine kalanduskomisjon (GFCM);} India Ookeani Tuunikomisjon; *Codex Alimentarius*'e komisjon; Euroopa komisjon suu- ja sõrataudi tõrjeks; rahvusvaheline taimekaitsekonventsioon.

¹⁵ Kohtuasi C-246/07: komisjon vs. Rootsi, EKL 2010, lk I-3317.

lahendatakse ettenägematu küsimusi. Neil koosolekutel ei saa oluliselt muuta ELi seisukohta, ühist seisukohta, tegevusjuhiseid ega avaldusi, mis on vastu võetud vastavalt punktile 2.3.

2.2. Märgekiri ELi ja tema liikmesriikide liikmeõiguste teostamise kohta

FAO üldeeskirja artikli XLII lõikes 2 ette nähtud juhtudel esitab komisjon pärast FAO päevakorra saamist nõukogu peasekretariaadile liidu ja tema liikmesriikide liikmeõiguste teostamise kohta esialgse märgekirja kavand (edaspidi „esialgne kirjalik teave”).

Esialgses märgekirjas esitatakse ajutine ülesannete jaotus ja vajaduse korral ka suunised FAO asjaomastes organites hääletamiseks.

Kui liikmesriik ei nõustu komisjoni esialgse märgekirjaga, selgitab ta selle põhjuseid kirjalikult hiljemalt kaks tööpäeva enne vastava töөрühma koosolekut.

Komisjon edastab esialgse märgekirja FAO juurde akrediteeritud ELi delegatsioonile Roomas, kes edastab selle FAO-le.

Esialgse märgekirja edastamine ei takista hiljem FAO-le muudetud märgekirja edastamist. Muudatusi võidakse teha eelkõige juhul, kui ELi seisukoht või ühine seisukoht (näiteks tegevusjuhised või avaldus) töötatakse välja alles pärast esialgne märgekirja esitamist ja/või juhul, kui FAO-lt saadakse taustdokumendid liiga hilja.

2.3. Tegevusjuhiste ja hääletamiskavatsuse väljatöötamine ja vastuvõtmine

2.3.1. Seisukohad, mille EL või EL ja tema liikmesriigid võtavad FAOs, esitatakse reeglina tegevusjuhistenä. Need on piisavalt paindlikud, et välised osalejad saaksid esindada ELi ja/või tema liikmesriikide huve kõige tõhusamal viisil. Ainult vajaduse korral esitatakse kogu seisukoht avalduse vormis. Volitus tegevusjuhiste alusel tegutseda ja esitada avaldusi hõlmab ka hääletamist.

2.3.2. Kui arutusele tuleb küsimus, mille suhtes ELil on seisukoht juba olemas,¹⁶ esitab komisjon nõukogule sellise ELi tegevusjuhise eelnõu, milles on seda seisukohta arvesse võetud. Kooskõlas lojaalse koostöö põhimõttega ja selleks, et komisjonil oleks võimalik kasutada kõiki olemasolevaid erialateadmisi, võivad liikmesriigid esitada oma tähelepanekuid, mida komisjon võtab arvesse ELi tegevusjuhiste viimistlemisel.

2.3.3. Kui arutusele tuleb küsimus, mille suhtes ELil puudub seisukoht,¹⁷ kuid selle väljatöötamist peetakse vajalikuks või asjakohaseks, esitab komisjon nõukogule heakskiitmiseks ELi seisukoha (tegevusjuhise või avalduse, vt punkt 2.3.1) kavandi.

Samast põhimõttest lähtutakse juhul, kui FAOs võetav seisukoht kujutab endast ELi olemasoleva seisukoha märkimisväärset kohandamist.

Kavandi ettevalmistamisel kasutab komisjon vastavalt vajadusele liikmesriikide erialateadmisi.

¹⁶ Sealhulgas päevakorrapunktid, mida ELi seisukoht täielikult ei kata.

¹⁷ Sealhulgas päevakorrapunktid, mille suhtes ELi seisukoht on osaliselt olemas.

2.3.4. *ELi ja selle liikmesriikide ühised tegevusjuhised määratakse kindlaks, kui päevakorrapunkt:*

2.3.4.1. *hõlmab kolmandate riikidega tehtava koostöö ja humanitaarabi poliitikavaldkondi (ELi toimimise lepingu V osa III jaotis) ning kui peetakse asjakohaseks, et EL ja tema liikmesriigid esitavad päevakorrapunkti kohta ühisavalduse, milles osutatakse igäihe tegevusele nendes valdkondades, või kui*

2.3.4.2. *päevakorrapunktis on ELi seisukoht osaliselt olemas, kuid päevakorrapunktiga on lahutamatult seotud muud küsimused, mille kohta EL seisukohta ei võta, või kui*

2.3.4.3. *arutatakse organisatsioonilisi ja menetluslikke küsimusi, nagu näiteks esimehe valimine, tegevuskava vastuvõtmine ja aruanded.*

Punktides 2.3.4.1. ja 2.3.4.2. osutatud juhtudel esitab tegevusjuhiste kavandi komisjon, punktis 2.3.4.3 osutatud juhtudel aga nõukogu roteeruva eesistujariigina tegutsev liikmesriik.

2.3.5. *Kui arutatakse küsimust, mille suhtes ELi või ühine seisukoht puudub, teavitavad liikmesriigid üksteist ning ELi delegatsiooni ja komisjoni oma esialgselt seisukohast ning hääletamiskavatsusest.*

2.3.6. *Võimaluse korral esitatakse kavandid nõukogu ettevalmistavale organile 5 tööpäeva enne selle organi koosolekut.*

3. SÖNAVÖTUD JA HÄÄLETAMINE FAO ORGANITES

- 3.1. ELi delegatsioon ja/või komisjon tegutsevad vastavalt ELi tegevusjuhisele või esitavad ELi avalduse ELi nimel (ja vajaduse korral hääletavad sellele vastavalt).**
- 3.2. ELi delegatsioon ja/või komisjon tegutsevad vastavalt ühiste tegevusjuhisele või esitavad ühise avalduse ELi ja tema liikmesriikide nimel (ja vajaduse korral hääletavad sellele vastavalt).**
- 3.3. Volitatud liikmesriik tegutseb vastavalt ühiste tegevusjuhisele ja esitab ühise avalduse ELi ja tema liikmesriikide nimel (ja vajaduse korral hääletab sellele vastavalt) järgmisel juhtudel:**
  - punktis 2.3.4.2 nimetatud juhtudel, kui ühine seisukoht hõlmab peamiselt küsimusi, milles ELi seisukoht puudub. Ülesannete jaotus lähtub sellest, milline on FAOs järgitava poliitika peamine oodatav mõju ELile ja tema liikmesriikidele;
  - kui arutatakse organisatsioonilisi ja menetluslikke küsimusi, nagu näiteks esimehe valimine, tegevuskava vastuvõtmine ja aruanded.
- 3.4. Liikmesriigid esitavad avaldusi enda nimel (ja vajaduse korral hääletavad sellele vastavalt).**
- 3.5. ELi avalduse ja ühisavalduse esitamine ja vajaduse korral ka hääletamine neis kolmes FAO komitees, mille liikmeskond on piiratud ja millesse EL seni ei kuulu (finantskomitee, programmitöö komitee ning põhikirja ja õigusküsimuste komitee), tehakse ülesandeks ELi liikmesriigi või liikmesriikide nimetatud komiteeliikmele või -liikmetele.**

4. PRAKTILINE KORRALDUS

- 4.1. ELi avaldused ja ühised seisukohad tehakse teatavaks ELi nimel. ELi avaldused esitatakse ELi nimel. Ühised seisukohad esitatakse ELi ja tema liikmesriikide nimel.**
- 4.2. Selleks et kaasata parimad erialateadmised ja vajaduse korral suurendada oma ressursse, võivad ELi delegatsioon ja/või komisjon kutsuda konkreetsetele FAO kohtumistele liikmesriikide eksperte ja paluda neil võtta ELi nimel sõna avalduse selgitamiseks.**
- 4.3. FAO poolt Euroopa Liidule saadetavatele küsimustikele vastab komisjon. Enne küsimustiku tagastamist FAO-le saadab komisjon selle nõukogule märkuste esitamiseks. Liikmesriikidel on märkuste esitamiseks aega kümme päeva.**